

1. Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας, μετά από αρκετές αναφορές στις αρνητικές όψεις της παγκοσμιοποίησης, καταλήγει στη διαπίστωση ότι το φαινόμενο αυτό «*κάνει το χάσμα ανάμεσα στους πλούσιους και στους φτωχούς του κόσμου ακόμη μεγαλύτερο*».

α) Συμφωνείς με τη διαπίστωση αυτή; Ποιο πιστεύεις ότι είναι το μήνυμα που θέλει να περάσει ο συγγραφέας στους αναγνώστες του; Θεωρείς ότι μπορούν να μετριαστούν οι δυσάρεστες πλευρές του φαινομένου και πώς;

Οι αρνητικές όψεις της παγκοσμιοποίησης

Ο στόχος του συγγραφέα να μας περιγράψει τον κόσμο της παγκοσμιοποίησης, υπηρετείται μέσα από την περιγραφή του ταξιδιού ενός κόκκινου γιλέκου. Μετά από αρκετές αναφορές στις αρνητικές πλευρές της παγκοσμιοποίησης εξάγει το συμπέρασμα, ότι το συγκεκριμένο φαινόμενο «*κάνει το χάσμα ανάμεσα στους πλουσίους και τους φτωχούς του κόσμου ακόμα μεγαλύτερο*». Η διαπίστωση αυτή με βρίσκει απόλυτα σύμφωνη, καθώς, μολονότι το διεθνές εμπόριο μπορεί να διαδραματίσει ισχυρό ρόλο στον περιορισμό της φτώχειας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, στην πράξη ο θετικός ρόλος του εμπορίου στον περιορισμό της φτώχειας υλοποιείται τελικά μονάχα σε ελάχιστες χώρες.

Συνεπώς, το μήνυμα που θέλει να μεταδώσει ο συγγραφέας μέσω αυτών των αναφορών είναι ότι οι διακρίσεις ανάμεσα στους φτωχούς και τους πλουσίους πρέπει να σταματήσουν. Εξαιτίας αυτών των διακρίσεων διαμορφώνονται κοινωνικές ανισότητες, με αποτέλεσμα ορισμένοι πλούσιοι να εξουσιάζουν και να εκμεταλλεύονται τους ανίσχυρους φτωχούς πολίτες. Η ανισότητα σε συνδυασμό με την άνιση παροχή ευκαιριών διχάζει τους πολίτες και προκαλεί σοβαρές επιπτώσεις κυρίως σε πολίτες με αρκετά χαμηλό εισόδημα. Αυτοί βιώνουν καθημερινά την περιθωριοποίηση και την απομόνωση, καθώς η ζωή τους επηρεάζεται έντονα και στον ψυχολογικό τομέα με σοβαρές αρνητικές συνέπειες, όπως η μελαγχολία και οι τάσεις αυτοκαταστροφής. Επιπλέον, σε μια κοινωνία όπου τα πάντα εξαρτώνται από το χρήμα, οποιοσδήποτε εξουσιάζεται από τους οικονομικά ισχυρούς, στην πραγματικότητα δεν είναι ελεύθερος.

Τρόποι αντιμετώπισης των επιπτώσεων της παγκοσμιοποίησης

Αναμφισβήτητα, οι κοινωνικές ανισότητες μπορούν να μετριαστούν ξεκινώντας με την καταπολέμηση των αιτιών που τις προκαλούν. Πρωταρχικά, θεωρώ πως κρίνεται απαραίτητη η αναδιανομή του πλούτου και του εισοδήματος. Επιπρόσθετα, η πολιτεία από την πλευρά της αλλά και ο κάθε πολίτης σε ατομικό επίπεδο οφείλουν να μεριμνήσουν, ώστε να υιοθετούνται οι ανάλογοι τρόποι συμπεριφοράς και οι θεσμοί που θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση της φτώχειας. Τέλος, ο πολίτης απαιτείται να είναι ενεργός, δηλαδή να ασκεί τα καθήκοντά του άλλα και να διεκδικεί τα δικαιώματά του.

β) Ωστόσο, ως φαινόμενο της εποχής μας, η παγκοσμιοποίηση έχει και θετικές όψεις που μπορούν να ωφελήσουν τους ανθρώπους και τους λαούς γενικότερα. Να παρουσιάσεις τα κυριότερα, κατά τη γνώμη σου, οφέλη της παγκοσμιοποίησης σήμερα.

Οι θετικές όψεις της παγκοσμιοποίησης

Είναι προφανές πως η παγκοσμιοποίηση ως φαινόμενο των τελευταίων δεκαετιών, έχει παρουσιάσει αρκετά πολυσύνθετα προβλήματα πολιτικού, τεχνολογικού, οικονομικού και επιστημονικού ενδιαφέροντος. Ωστόσο, η παγκοσμιοποίηση έχει και θετικές όψεις που μπορούν να βοηθήσουν την ανθρωπότητα γενικότερα.

Αρχικά, η πνευματική καλλιέργεια των ανθρώπων αναβαθμίζεται με την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων και πνευματικών δεδομένων όσον αφορά τον τομέα της τεχνολογίας και της επιστήμης. Επιπρόσθετα, υλοποιούνται διεθνείς συνδιασκέψεις για το περιβάλλον, στις οποίες λαμβάνονται σημαντικά μέτρα και υπογράφονται διεθνείς συνθήκες για την προστασία του περιβάλλοντος. Η ενίσχυση των δημοκρατικών καθεστώτων, η άσκηση ελέγχου στα ανελεύθερα καθεστώτα από τους Διεθνείς Οργανισμούς και η βελτίωση των νόμων και των θεσμών είναι ένα ακόμα όφελος της παγκοσμιοποίησης στον πολιτικό τομέα. Τέλος, όσον αφορά τον οικονομικό τομέα η επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη των φτωχών χωρών. Παράλληλα, με την παγκοσμιοποίηση το άνοιγμα των αγορών γίνεται πραγματικότητα, με αποτέλεσμα οι συναλλαγές να αποκτούν φιλελεύθερο χαρακτήρα και το πεδίο τους να διευρύνεται

Συμπερασματικά, η παγκοσμιοποίηση θεωρείται ένα φαινόμενο που έχει και αρνητικές συνέπειες αλλά και οφέλη.

2. Το γιλέκο - πρωταγωνιστής «ταξιδεύει» σε πάμπολους «σταθμούς» σε όλο τον κόσμο. *Ενδεικτικά σου θυμίζουμε:* τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης των ναυτικών στα γιγάντια τάνκερς και στα κοντέινερς, τις άθλιες συνθήκες της καθημερινότητας των εργατών και των εργατριών στο Μπαγκλαντές, τους φτωχούς εμπόρους στη Σενεγάλη που ταξιδεύουν ώρες για να προμηθευτούν ένα μόνο πακέτο ανακυκλωμένο εμπόρευμα το οποίο θα πουλήσουν πάμφθυνα, τους λαθρομετανάστες πάνω στη λέμβο, με το αβέβαιο μέλλον και την ακόμη πιο αβέβαιη σωτηρία τους...

α) Ποιος από όλους τους «σταθμούς» της παγκοσμιοποίησης σε συγκλόνισε περισσότερο και γιατί;

β) Σε κάθε «σταθμό» ο συγγραφέας τοποθετεί κι από έναν ήρωα. Να διαλέξεις αυτόν με τον οποίο ταυτίστηκες περισσότερο και να φανταστείς ότι γράφεις μερικές σελίδες από το ημερολόγιό του.

Το κόκκινο γιλέκο, ο πρωταγωνιστής του βιβλίου και ο ξεναγός μας στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο, μας ταξιδεύει σε διάφορα μέρη. Ο σταθμός στον οποίο ταξίδεψε το γιλέκο και με συγκλόνισε περισσότερο είναι ο τελευταίος. Στον σταθμό αυτό περιγράφεται το ταξίδι των παράτυπων μεταναστών με το αβέβαιο μέλλον και την ακόμα πιο αβέβαιη σωτηρία, πάνω στη λέμβο με προορισμό την Ευρώπη και στόχο μια καλύτερη ζωή. Αυτό που πραγματικά με εντυπωσίασε στο συγκεκριμένο σταθμό είναι η συναισθηματική κατάσταση του ήρωα στην αρχή του ταξιδιού, κατά τη διάρκεια και στο τέλος που επιτέλους έχει φτάσει στον τελικό προορισμό του, την Ευρώπη. Στην αρχή ο Αντράμε, όταν έμαθε ότι κάποιος διακινητής προσφύγων δέχτηκε να τον πάρει μαζί του με το συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, φάνηκε ανακουφισμένος και επιτέλους χαρούμενος έχοντας ελπίδα. Αμέσως, όμως, ο διακινητής τον «προσγείωσε» στην πραγματικότητα ξεκαθαρίζοντάς του ότι με το συγκεκριμένο ποσό δεν θα έπρεπε να περιμένει κανένα είδος πολυτέλειας. Έπειτα, ο λαθρέμπορος τούς ανακοίνωσε πως θα χρειαστεί να καταστρέψει κάθε έγγραφο το οποίο αναγράφει πληροφορίες για την καταγωγή τους. Τόνισε πως θα πρέπει να κρατήσουν τα στόματά τους κλειστά και να μην αναφέρουν καμία προσωπική τους πληροφορία σε κανέναν εκτός του ονόματός τους.

Πιστεύω πως η συγκεκριμένη διαδικασία θα φόβισε καθέναν από τους μετανάστες, πόσω μάλλον τον Αντράμε. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της διαδρομής της βάρκας στον απέραντο ωκεανό οι συνθήκες διαβίωσης ήταν απάνθρωπες. Έδιναν στους λαθρομετανάστες τη δυνατότητα να πιούν νερό μόνο δύο φορές την ημέρα, τους ανάγκαζαν να είναι εντελώς ακίνητοι για ατελείωτες ώρες, σιωπηλοί από φόβο άλλες φορές κάτω από τον καυτό ήλιο και άλλες μέσα στο τσουχτερό κρύο, ενώ με την πάροδο του χρόνου η τροφή λιγόστευε, με αποτέλεσμα πολλοί να νιώθουν πιο έντονη την κούραση και να λιμοκτονούν. Επιπρόσθετα, όσο περνούσε ο καιρός άρχιζε να έχει παραισθήσεις, κάτι το οποίο οφειλόταν στην έντονη επιθυμία του να φτάσει στην Ευρώπη, αλλά και βέβαια στη γενικότερη ψυχολογική του κατάσταση, η οποία είχε διαταραχτεί εξαιτίας των συνθηκών των τελευταίων ημερών. Στη συνέχεια, όταν είχαν περάσει αρκετές μέρες που η βάρκα είχε πια σταματήσει να προχωρά, ο Αντράμε παραδέχτηκε στον εαυτό του την πραγματικότητα, συνειδητοποιώντας ότι πια δεν υπήρχαν άλλα καύσιμα και είχαν ακινητοποιηθεί στη μέση του Ατλαντικού. Φοβόταν πολύ, καθώς πίστευε πια με σιγουριά ότι ίσως και να μην ξαναδούν ποτέ τη στεριά. Οι υπόλοιποι μετανάστες έκλαιγαν με λυγμούς, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα γενικό κλίμα απόγνωσης. Τέλος, όταν πια κατάφερε να φτάσει στην ακτή, ήταν τόσο εξαντλημένος και ταλαιπωρημένος, που δεν είχε τη σωματική και ψυχική δύναμη να αντιδράσει, αν και εσωτερικά τον πλημμύριζαν συναισθήματα ευτυχίας και ασφάλειας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

14 Δεκεμβρίου 2007

Σήμερα είναι η πρώτη μέρα που το κλίμα είναι μελαγχολικό, αν και μέσα μου πιστεύω πως υπάρχει ελπίδα. Ο λαθρέμπορος έκαψε κάθε αρχείο που είχε αναγραφόμενες πληροφορίες για την εθνικότητά μας και έκανε ξεκάθαρο το γεγονός ότι δεν μπορούμε να μιλάμε σε κανένα και ότι η μόνη πληροφορία που μπορούμε να δώσουμε είναι το όνομά μας. Αυτό με τρομοκράτησε. Έπρεπε να κρυβόμαστε. Δεν πήρα την απόφαση να ρωτήσω αν η βάρκα ήταν σίγουρα ασφαλής, γιατί δεν ήθελα να ρισκάρω την οποιαδήποτε αντίδραση του λαθρέμπορου. Το ταξίδι ήδη προβλέπεται αρκετά δύσκολο, καθώς οι συνθήκες δεν ευνοούν και οι κανόνες που θα χρειαστεί να τηρήσουμε, είναι αρκετά περιοριστικοί.

15 Δεκεμβρίου 2007

Δεύτερη μέρα. Η κατάσταση δεν καλυτερεύει. Έχουμε φτάσει σε ένα σημείο από όπου η ακτή δεν φαίνεται πια και γύρω μας υπάρχει μόνο ο απέραντος ωκεανός. Η αίσθηση του να είσαι κάτι τόσο μικρό μέσα σε κάτι τόσο μεγάλο είναι περίεργη και πρωτόγνωρη, σχεδόν σου προκαλεί πανικό. Σήμερα γνώρισα έναν συνεπιβάτη μου. Αν και είναι αρκετά μεγάλος σε ηλικία, φαίνεται αρκετά ήρεμος, καθώς, όπως μου εξήγησε, ταξιδεύει στην Ευρώπη, για να βρει τα παιδιά του. Μου εξομολογήθηκε πως έχει βιώσει στη ζωή του πολύ χειρότερες καταστάσεις και για αυτόν τον λόγο θεωρεί ότι δεν θα έχει πρόβλημα να αντεπεξέλθει. Περίπλοκη προσωπικότητα...

18 Δεκεμβρίου 2007

Οι συνθήκες διαβίωσης δυσκολεύουν την κατάσταση. Έχουν περάσει αρκετές μέρες και οι ποσότητες νερού και τροφής που έχω καταναλώσει, είναι σχεδόν μηδαμινές. Όλοι μας έχουμε αρχίσει να χάνουμε κάθε ελπίδα ... Βλέπω τα πρόσωπα των συνεπιβατών μου και το μόνο που παρατηρώ είναι φόβος, απογοήτευση και απόγνωση. Ο οδηγός μας προφανέστατα δεν είναι καθόλου σίγουρος για τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσουμε... Ο ηλικιωμένος άντρας, με τον οποίο

συζητούσα τις προηγούμενες μέρες έχει χάσει κάθε ελπίδα... Το διαπίστωσα, όταν μου εξέφρασε τις δύο τελευταίες επιθυμίες του. Η αγωνία έχει κορυφωθεί, οι δυνάμεις μας εξαντλούνται, ενώ οι ελπίδες μας να δούμε στεριά ολοένα λιγοστεύει...

19-20 Δεκεμβρίου 2007

Οι μέρες περνάνε και το σίγουρο είναι πως δεν θα αντέξουμε για πολύ ακόμα χωρίς τροφή και νερό ... Είναι προφανές πως τα καύσιμα έχουν τελειώσει! Προσευχόμαστε και στηρίζουμε τις ελπίδες μας πλέον μόνο στον Θεό...

22 Δεκεμβρίου 2007

Επιτέλους είδαμε στεριά! Μοναδικό μας πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχουν καύσιμα, για να πλησιάσουμε, και ότι οι περισσότεροι από εμάς δεν ξέρουν να κολυμπούν. Οι επιλογές μας μάς οδηγούν σε αδιέξοδο... Μετά από λίγο η βάρκα άρχισε να κλυδωνίζεται και όλοι πέσαμε στο νερό! Ξαφνικά είδαμε ανθρώπους να μας πλησιάζουν! Έρχονταν, για να μας σώσουν! Επιτέλους, ακουμπήσαμε και νιώσαμε τη στεριά κάτω από τα πόδια μας!